

Економічна думка, 2011. - Випуск 9, Ч.2. - С. 370-379.

2. Спільник І.В. Аналіз фінансової діяльності фірми [Текст]/ І.В. Спільник// Наукові записки. -Тернопіль, "Економічна думка". – 2006.- Випуск 16. с.78-82.

УДК 33.658.5

Фаїзов А.В.,

к.е.н., доцент

Тернопільський національний економічний університет

ОРГАНІЗАЦІЙНІ СКЛАДОВІ КОНТРОЛІНГУ ІННОВАЦІЙ

Загальний спад економічної активності вітчизняних підприємств в умовах складних динамічних змін у суспільстві вимагає кардинального перегляду стратегій та пріоритетів розвитку бізнесу, забезпечення його ефективного функціонування і покращення конкурентного статусу шляхом здійснення системних інноваційних змін.

Конкурентоспроможність вітчизняних підприємств, реалізація їх підприємницького потенціалу багато в чому визначається здатністю останніх перманентно розробляти й ефективно впроваджувати у свою діяльність якісно нові форми та механізми управління, системи контролю, технології виробництва і схеми збуту. Постійний процес інноваційних змін передбачає формування моделі управління нововведеннями, пошук та застосування її адаптивних організаційних складових та інструментів.

Успішна реалізація інноваційної політики у вітчизняних підприємствах можлива лише при використанні комплексних систем оцінки, аналізу та контролю на всіх етапах інноваційного процесу. Саме такою універсальністю характеризується модель управління нововведеннями на основі концепції контролінгу.

Основними організаційними складовими контролінгу інновацій є: планування майбутніх проектів, оцінка їх доцільності і відповідності стратегічній цілям підприємства; системний аналіз обґрунтованості планових показників та очікуваних результатів проектів, окремих етапів їх реалізації; концентрація контрольної функції на «вузьких місцях», які є визначальними в процесі реалізації проектів; порівняльний аналіз відхилень за основними плановими параметрами проектів; вироблення рекомендацій щодо корегування інноваційного процесу відповідно до зміни умов [1; 3].

Контролінг забезпечує системне управління інноваціями. В стратегічному аспекті він підтримує процес ухвалення рішень щодо напрямків розвитку інноваційної діяльності підприємства, а на оперативному рівні здійснює інформаційне і методичне забезпечення процесів планування, контролю та регулювання етапів реалізації нововведень.

Використовуючи відповідний інструментарій система контролінгу допомагає керівництву як оцінювати інноваційний потенціал підприємства, так

і, враховуючи сильні і слабкі його сторони, визначати перспективні напрями його розвитку [1, с. 226].

Ефективність управління інноваціями визначається якістю та обсягом інформації, яку отримують учасники процесу. Формування відповідного інформаційного забезпечення потребує розробки нових стандартів звітності. Звітна документація за інноваційним проектом повинна складатися з двох частин: динамічної та статичної.

Динамічна частина включає в себе звіти про хід реалізації проекту та витрачені ресурси, а також аналіз тенденцій за термінами реалізації і здійсненими витратами. Статична – передбачає: опис організаційної структури за проектом та визначення сфер відповідальності; структурний план інноваційного проекту; план наявних ресурсів та потужностей; план-графік з врахуванням особливостей реалізації проекту [2, с.124].

Регулярна та формалізована інформація, яку надає система контролінгу про проект дозволяє: оцінити стан реалізації проекту і мотивувати підрозділи для досягнення планових показників; сформувати систему об'єктивної інформації про проект, що дозволить знизити кількість помилок під час його реалізації; оцінити ризики інноваційного проекту; збільшити ймовірність оперативного вирішення проблем та забезпечити гнучку керованість процесом реалізації проекту.

Організаційні складові та інструменти контролінгу формують ефективну систему управління нововведеннями, яка передбачає безперервний моніторинг, аналіз та оцінку доцільності управлінських рішень, поточних та кінцевих результатів, що забезпечують ефективний зворотній зв'язок у процесі реалізації інноваційної політики підприємства.

Література:

1. Контроллинг в бизнесе. Методологические и практические основы построения контролинга в организациях / А.М. Карминский, Н.И. Оленев, А.Г. Примак, С. Г. Фалько. – 2-е издание. – М.: Финансы и статистика, 2002. – 256 с.

2. Контроллинг: учебник / А.М. Карминский, С. Г. Фалько, А.А. Жевага, Н.Ю. Иванова; под ред. А.М. Карминского, С. Г. Фалько – М.: Финансы и статистика, 2006. – 336 с.

3. Пушкар М.С. Контролінг – інформаційна підсистема стратегічного менеджменту: Монографія / М.С. Пушкар, Р.М. Пушкар – Тернопіль: Карт-бланш, 2004. – 370 с.

4. Черкасова Т.І. Стратегічний контролінг як інструмент реалізації інноваційної стратегії підприємства/ Т.І. Черкасова, І.В. Палагіна // Вісник соціально-економічних досліджень. Збірник наукових праць. Вип. 26 / Одес. держ. екон. ун-т – 2009.- с. 365-371.